

JAKI BYŁ ORNITOLOGICZNY ROK 2010 NA NIZINIE MAZOWIECKIEJ?

Rok 2010 przywitał nas mroźną i śnieżną aurą trwającą prawie do końca stycznia (np. 26 I mróz dochodził do 28 stopni!), a w okresie 5-15 lutego nastąpiło ponowne ochłodzenie. Po odwilży przedłużającej się do 5 marca nastąpiło kolejne ochłodzenie, które trwało do 17 marca. Jednak pomimo ociepleń, cały czas utrzymywała się wyjątkowo gruba pokrywa śniegu, która przyczyniła się do wysokiej śmiertelności zimujących myszołowów i uszatek. Na większości rzek utrzymywała się pokrywa lodowa, włącznie z Wisłą, gdzie prawie połowa mazowieckiego odcinka była całkowicie skuta lodem. Zbiornik Zegrzyński był zamrożony prawie całkowicie. Pomimo srożej zimy odnotowano aż 7 przypadków zimowania bąka. Po dość ciepłym okresie

wczesnowiosennym nastąpił chłodniejszy i deszczowy maj oraz czerwiec. W tym okresie doliny małych i średnich rzek (m.in. Liwiec, Kostrzyń i Omulew) były podtopione w stopniu odpowiadającym m.in. derkaczowi, kropiatce i kszykkowi oraz samotnikowi (zalane olsy). Natomiast w dolinach dużych rzek (Bug, Narew i Wisła) poziom wody był zbyt wysoki dla wymienionych łąkowych gatunków i przypuszczalnie wiele par przeniosło się w doliny rzek mniejszych. Jednocześnie w dolinie Bugu i Narwi zalane zostały znaczne połacie łąk i turzycowisk i utworzyły się tu warunki odpowiadające rybitwie białoskrzydłej, dla której odnotowano rekordową liczebność lęgowej populacji (1481 par w całym regionie; 11900-12200 par w całym kraju!).

Po upalnym lipcu i sierpniu nastąpił długi i ciepły okres jesienny, który przyniósł m.in. obfity przelot mornela oraz siewki złotej i czajki. Na uwagę zasługuje znacznie późniejszy, niż w poprzednich latach przelot trzmielojada. Ponadto w dniach 1-3 października zarejestrowano intensywny przelot żurawia w północnej i wschodniej części regionu – łącznie zarejestrowano ponad 6000 ptaków, jakkolwiek noclegowe zlotowiska tego gatunku obserwowano już od połowy sierpnia z kulminacją na początku września. Również był to kolejny rok licznych pojawów czapli białej: w okresie letnim aż do połowy listopada (14 XI odnotowano temperaturę +15 stopni). Interesujące obserwacje przerwało załamanie pogody, które nastąpiło dopiero 29 listopada (zawieje i silne wiatry oraz pokrywa śniegowa do 25 cm przy 6-stopniowym mrozie). Obfite opady (pokrywa śniegu dochodząca do 40 cm), trwały aż do odwilży, która nastąpiła 8 grudnia i trwała tylko do 12 XII. Po krótkiej odwilży, która nie wpłynęła na śnieżną pokrywę, nastąpiły ponowne opady i w efekcie warstwa śniegu do 60-80 cm, utrzymywała się prawie do końca zimy w marcu 2011.

Rok 2010 przyniósł obserwacje wielu rzadkich gatunków, a na szczególną uwagę zasługują: pelikan kędzierzawy, kurhannik, orzełek, czajka towarzyska, wydrzyk długosterny, zaroślówka, dzierzba czarnoczelna, krzyżodziób dwupręgowy i czeczotka tundrowa.

Obserwacje wymagające zgłoszenia do Komisji Faunistycznej Sekcji Ornitologicznej PTZool. oznaczono gwiazdką. Przed wykorzystaniem tych obserwacji należy się upewnić czy zostały one zweryfikowane przez Komisję.

Poniższe obserwacje mogą być wykorzystane wyłącznie z podaniem nazwisk obserwatorów. W przypadku miast nie podano nazw gmin i województw, a nazwę województwa – tylko w przypadku innego, niż mazowieckie. Również w przypadku miejscowości będących siedzibami gmin, nie podano dodatkowo nazwy gminy.

Obserwacje fenologiczne

Nur rdzawoszy *Gavia stellata*

22.05 – 1, Skuszew, gm. Wyszaków (Twardowski M., Waclawik P.)

31.10 – 3, Białobrzegi, gm. Nieporęt (Rejmer M.)

Nur czarnoszy *Gavia arctica*

18.05 – 2, Wyszaków (Twardowski M.)

Perkoz dwuczuby *Podiceps cristatus*

07.01 – 7, Warszawa – Kępa Zawadowska (Rycak M.)

12.12 – 1, Warszawa – Młociny (Sieczak K.)

Bąk *Botaurus stellaris*

03.01 – 1, Inowłódz, woj. łódzkie (Tabor J.)

03.01 – 1, Wilga (Maniakowski M., Drózdź R.)

03.01 – 1, Bagno Całowanie (Maniakowski M., Drózdź R.)

12.01 – 1, Wieliszew (Krogulec J., Maniakowski M., Wilk T.)

17.01 – 1, Narew (Kasprzykowski Z.)

28.01 – 1, Kłudno, gm. Wieniawa (Tęcza R.)

Bocian biały *Ciconia ciconia*

27.12 – 1, Wichradz, gm. Warka (Werbanowski A.)

Gęś zbożowa *Anser fabalis*

11.02 – 1, Franków, gm. Policzna (Szafrąński A.)

28.02 – 6, Rumoka, gm. Lipowiec Kościelny (Antczak K., Murawski M.)

Gęś białoczelną *Anser albifrons*

01.12 – 83 (28, 31, 24), Jedlnia-Letnisko (Łukaszewicz M.)

Świstun *Anas penelope*

15.05 – 1, Kuligów, gm. Dąbrówka (Szczepankiewicz E.)

29.05-09.06 – 1, Kamieniec, gm. Wodynie (Dombrowski A.)

05, 19.12 – 1, Smardzewice, gm. Tomaszów Mazowiecki, woj. łódzkie (Tabor J., Wężyk M., Wieczorek M.)

Krakwa *Anas strepera*

03.01 – 1, Warszawa – Bielany (Kaczorowski M.)

Rożeniec *Anas acuta*

08.01-08.02 – 1, Rawa Mazowiecka (Boguszewski P.)

19.01 – 1, Smardzewice, gm. Tomaszów Mazowiecki, woj. łódzkie (Kielan Sz.)

Cyranka *Anas querquedula*

09.10 – 6, Kępice, gm. Sieciechów (Rejmer M.)

20.10 – 2, Konstancin-Jeziorna (Matyjasiak Ł.)

Płaskonos *Anas clypeata*

03.01 – 1, Warszawa – Bielany (Kaczorowski M.)

05.12 – 1, Konstancin-Jeziorna (Rejmer M., Matyjasiak Ł.)

28.12 – 1, rez. Niebieskie Źródła, gm. Tomaszów Mazowiecki, woj. łódzkie (Tabor J.)

Rybołów *Pandion haliaetus*

30.03 – 1, Jaktorów (Gawroński D. i J.)

02.10 – 1, Leszno (Gawroński D. i J.)

03.10 – 1, Gostomia, gm. Nowe Miasto n. Pilicą (Sieczak K.)

Trzmiełojad *Pernis apivorus*

03.10 – 1, Jaktorów (Gawroński D. i J.)

Kania ruda *Milvus milvus*

02.10 – 1, Sadykierz, gm. Rzeszyca, woj. łódzkie (Kielan Sz.)

Blotniak łąkowy *Circus pygargus*

12.04 – 1, Bagno Żychowo, gm. Raciąż (Rogacki J.)

18.04 – 1, Leszno (Gawroński D. i J.)

18.04 – 1, Wróblewo, gm. Naruszewo (Murawski M., Antczak K.)

Blotniak stawowy *Circus aeruginosus*

12.03 – 1, Mikanów, gm. Mińsk Mazowiecki (Stolarz P.)

Orlik krzykliwy *Aquila pomarina*

02.10 – 1, Leszno (Gawroński J.)

02.10 – 1, Topórek, gm. Siedlce (Kasprzykowski Z.)

Kobuz *Falco subbuteo*

17.04 – 1, Jaktorów (Gawroński D. i J.)

18.04 – 1, Modlin (Kraska R.)

02.10 – 2, Sadykierz, gm. Rzeszyca, woj. łódzkie (Kielan Sz.)

02.10 – 1, Leszno (Gawroński J.)

Drzemlik *Falco columbarius*

26.09 – 1, Leszno (Gawroński J.)

Derkacz *Crex crex*

25.04 – 2, Przytyk – Stary Młyn, gm. Przytyk (Tęcza R.)

Wodnik *Rallus aquaticus*

08.01 – 1, Wąsław, gm. Orońsko (Dziuba M.)

12.01 – 1, Wieliszew (Maniakowski M., Stelmach R., Drózd R.)

28.12 – 1, Tomaszów Mazowiecki (Tabor J., Dzierżanowski T., Kielan Sz.)

Zielonka *Porzana parva*

03.04 – 1, Orońsko (Stępień Ł.)

Kropiatka *Porzana porzana*

28.03 – 1, Gutocha, gm. Baranowo (Antczak K., Murawski M.)

08.04 – 2, Kraśnicza Wola, gm. Grodzisk Mazowiecki (Gawroński J.)

Czajka *Vanellus vanellus*

20.01 – 7, Jaktorów (Barański T.)

Siewka złota *Pluvialis apricaria*

28.02 – 2, Doziny, gm. Szreńsk (Antczak K., Murawski M.)

Siewnica *Pluvialis squatarola*

23.05 – 1, Psary, gm. Bielawy, woj. łódzkie (Gwałt P.)

06.11 – 4, Kuligów, gm. Dąbrówka (Sidelnik M.)

14.11 – 4, Psary, gm. Bielawy, woj. łódzkie (Kozłowski D.)

Kszyk *Gallinago gallinago*

01.12 – 2, Żuków, gm. Grodzisk Mazowiecki (Gawroński J.)

Kulik wielki *Numenius arquata*

26.11 – 2, Psary, gm. Bielawy, woj. łódzkie (Musiał T.)

Kwokacz *Tringa nebularia*

03.04 – 1, Warszawa – Wesola (Stolarz P.)

03.04 – 1, Popowo Kościelne, gm. Somianka (Rejmer M.)

Samotnik *Tringa ochropus*

02-25.01 – 1, Raszyn (Zawadzki J.)

Biegus krzywodzioby *Calidris ferruginea*

22.09 – 2, Kępa Kamieńska, gm. Słubice (Kozanecki P.)

Biegus zmienny *Calidris alpina*

24.10 – 3, Wyśmierzyce (Sieczak K.)

24.10 – 1, Gutocha, gm. Baranowo (Antczak K., Murawski M.)

Biegus malutki *Calidris minuta*

07.10 – 1, Jaktorów (Gawroński J.)

Rybitwa rzeczna *Sterna hirundo*

06.04 – 1, Raszyn (Matyjasiak Ł.)

08.04 – 5, Jaktorów (Gawroński J.)

09.04 – 3, Warszawa – Kępa Zawadowska (Rycak M.)

Rybitwa białoczelna *Sternula albifrons*

- 15.04 – 1, Kuligów, gm. Dąbrówka (Szczepankiewicz E.)
24.04 – 1, Warszawa – Kępa Zawadowska (Rycak M.)
25.04 – 1, Gutocha, gm. Baranowo (Murawski M., Antczak K.)

Siniak *Columba oenas*

- 02.01 – 4, Jaktorów (Gawrońscy D. i J.)
07.01 – 5, Jaktorów (Gawroński J.)
16.01 – 8, Jaktorów (Gawrońscy D. i J.)
23.01 – 11, Jaktorów (Gawrońscy D. i J.)

Kukulka *Cuculus canorus*

- 18.04 – 1, rez. Okólny Ług, gm. Policzna (Szafrąński A.)
18.04 – 1, Wyszaków (Twardowski M.)
03.10 – 1, Złaków Kościelny, gm. Zduny (Tabor J.)
03.10 – 1, Zygmuntowo, gm. Glinojeczek (Antczak K., Murawski M., Sosnowski S.)

Jerzyk *Apus apus*

- 20.04 – 1, Wyszaków (Twardowski M.)
30.09 – 1, Sadykierz, gm. Rzeczyca, woj. łódzkie (Kielan Sz.)

Dudek *Upupa epops*

- 30.03 – 1, Stasiopole, gm. Dąbrówka (Szczepankiewicz E.)
31.03 – 1, Sieraków, gm. Izabelin (Siwak A.)
02.04 – 1, Kierzek, gm. Baranowo (Goławski A.)

Krętogłów *Jynx torquilla*

- 04.04 – 1, Ruda Wielka, gm. Wierzbica (Stępień Ł.)
05.04 – 1, Ulaski Stamirowskie, gm. Wyśmierzyce (Sieczak K.)
24.09 – 1, Bagno Pulwy (Gawrońscy D. i J.)

Lerka *Lullula arborea*

- 23.11 – 1, Ciechanów (Murawski M.)

Skowronek *Alauda arvensis*

- 02.01 – 1, Pęcice, gm. Michałowice (Kraska R.)
11-12.01 – 1, Sadykierz, gm. Rzeczyca, woj. łódzkie (Kielan Sz.)
11.12 – 2, Łubna, gm. Góra Kalwaria (Sidelnik M.)

Dymówka *Hirundo rustica*

- 20.03 – 1, Morzyczyn, gm. Sadowne (Michałowski D.)
20.03 – 1, Konstancin-Jeziorna (Matyjasiak Ł.)

Oknówka *Delichon urbicum*

08.04 – 3, Jaktorów (Gawroński J.)

09.04 – 1, Kraśnicza Wola, gm. Grodzisk Mazowiecki (Zwoliński K., Dławichowska A.)

09.04 – 1, Krzemienica, gm. Czerniewice, woj. łódzkie (Kielan Sz.)

Brzegówka *Riparia riparia*

24.04 – 1, Modlin, gm. Nowy Dwór Mazowiecki (Miciałkiewicz R., Mortka K.)

Świergotek rdzawogardły *Anthus cervinus*

25.05 – 4, Mołożew, gm. Jabłonna Lacka (Goławski A.)

Świergotek polny *Anthus campestris*

25.04 – 2, 1, Syberia, gm. Strzegowo (Pagórski P.)

04.09 – 1, Węgrów (Miciałkiewicz R.)

18.09 – 1, Mordy (Dombrowski A.)

Pliszka żółta *Motacilla flava*

03.04 – 1, Ulów, gm. Klwów (Sieczak K.)

04.04 – 2, Leszno (Gawrońscy D. i J.)

07.04 – 1, Kuligów, gm. Dąbrówka (Szczepankiewicz E.)

08.04 – 1, Jaktorów (Gawroński J.)

Pliszka siwa *Motacilla alba*

19.02 – 1, Kępa Oborska, gm. Konstancin-Jeziorna (Matyjasiak Ł.)

Słowik szary *Luscinia luscinia*

24.04 – 1, Warszawa – Ławice Brzeskie (Rycak M.)

24.04 – 1, Truskaw, gm. Izabelin (Matuszewski S.)

25.04 – 2, Gutocha, gm. Baranowo (Antczak K., Murawski M.)

Pleszka *Phoenicurus phoenicurus*

19.12 – 1, Kociołki, gm. Kozienice (Łukaszewicz M.)

Białorzytka *Oenanthe oenanthe*

24.03 – 1, Sadykierz, gm. Rzeczyca, woj. łódzkie (Kielan Sz.)

Świstunka *Phylloscopus sibilatrix*

01.04 – 1, Wywłoka, gm. Łochów (Smoleński T., Zawadzki J.)

Mucholówka szara *Muscicapa striata*

26.09 – 1, Sadykierz, gm. Rzeczyca, woj. łódzkie (Kielan Sz.)

06.10 – 1, Rudki, gm. Przyłęk (Trociłowska M.)

Mucholówka żałobna *Ficedula hypoleuca*

23.04 – 1, Pocięcha, gm. Izabelin (Peplowska-Marczak D.)

20.09 – 1, Ruda Wolińska, gm. Wodynie (Polak A.)

Mucholówka mała *Ficedula parva*

09.10 – 1, Korytnica (Kozik R.)

Drożdżnik *Turdus iliacus*

17.12 – 2, Warszawa (Sieczak K.)

Kapturka *Sylvia atricapilla*

03.04 – 3, Pieczyska Łowickie, gm. Hów (Murawski M., Antczak K.)

03.04 – 1, Kępa Oborska, gm. Konstancin-Jeziorna (Matyjasiak Ł.)

04.04 – 1, Ruda Wielka, gm. Wierzbica (Stępień Ł.)

05.04 – 2, Słowiki, gm. Sieciechów (Mołęda M.)

Cierniówka *Sylvia communis*

14.04 – 1, Słupica, gm. Jedlnia-Letnisko (Łukaszewicz M.)

Brzęczka *Locustella luscinioides*

05.04 – 1, Modrzejowice, gm. Skaryszew (Stępień Ł., Józwick R.)

08.04 – 1, Jaktorów (Gawroński J.)

Pokrzywnica *Prunella modularis*

17.01 – 1, Chmielowo, gm. Wyszogród (Siwak A.)

01-27.12 – 1, Józefów (Rudolf R.)

Pokląskwa *Saxicola rubetra*

13.10 – 1, Wierzbica (Stępień Ł.)

Kląskawka *Saxicola torquata*

20.03 – 1, Warszawa – Kępa Zawadowska (Rycak M.)

Rokitniczka *Acrocephalus schoenobaenus*

03.10 – 1, Jaktorów (Gawrońscy D. i J.)

04.10 – 1, Model, gm. Pacyna (Tabor J.)

Trzcinniczek *Acrocephalus scirpaceus*

09.04 – 1, Kraśnicza Wola, gm. Grodzisk Mazowiecki (Zwoliński K., Dławichowska A.)

Trzciniak *Acrocephalus arundinaceus*

24.04 – 1, Raszyn (Rejmer M.)

04.10 – 1, Model, gm. Pacyna (Tabor J.)

Zaganiacz *Hippolais icterina*

24.04 – 1, Domaniów, gm. Przytyk (Figarski T.)

Kulczyk *Serinus serinus*

25.03 – 1, Sadykierz, gm. Rzeczyca, woj. łódzkie (Kielan Sz.)

14.11 – 1, Jabłonna (Łysek M.)

Jer *Fringilla montifringilla*

11.05 – 3, Pionki (Łukaszewicz M.)

Ortolan *Emberiza hortulana*

24.04 – 2, Leszno (Gawrońscy D. i J.)

Obserwacje dużych stad i koncentracji**Czapla siwa** *Ardea cinerea*

04.07 – 113, Modlin, gm. Nowy Dwór Mazowiecki (Rejmer M.)

25.07 – 90, Gutocha, gm. Baranowo (Antczak K., Murawski M.)

Czapla biała *Egretta alba*

17.10 – 98, Psary, gm. Bielawy, woj. łódzkie (Kleszcz A., Krajewski Ł.)

Bocian biały *Ciconia ciconia*

05.08 – 130, Jaktorów (Gawroński J.)

Łabędź niemy *Cygnus olor*

06.02 – 280, Warszawa – Kępa Tarchomińska (Rejmer M.)

Gęś białoczelna *Anser albifrons*

28.03 – 7000, Grzebsk, gm. Wieczfnia Kościelna (Murawski M., Antczak K.)

31.03 – 7000, Łomża (Klisz M., Przyborowski J., Kantorowicz W.)

Gęś zbożowa *Anser fabalis*

28.03 – 4900, Wojnów, gm. Wiśniewo (Pagórski P.)

Gęgawa *Anser anser*

31.03 – 5000, Łomża (Klisz M., Przyborowski J., Kantorowicz W.)

Bielik *Haliaeetus albicilla*

31.01 – 12, Łomianki (Gawrońscy D. i J.)

Świstun *Anas penelope*

23.03 – 2100, Sianno, gm. Brochów (Olszewski A.)

- 21.03 – 8000, Brzuza, gm. Łochów (Zawadzki J.)
21.03 – 3500, Budy, gm. Brańszczyk (Twardowski M.)
28.03 – 3400, Kwiatkowo, gm. Chorzele (Murawski M., Antczak K.)
28.03 – 2200, Kopaczyska, gm. Baranowo (Antczak K., Murawski M.)

Rożeniec *Anas acuta*

- 21.03 – 400, Brzuza, gm. Łochów (Zawadzki J.)
25.03 – 300, Wyszaków (Twardowski M.)

Płaskonos *Anas clypeata*

- 30.03 – 1000, Łomża (Klisz M., Przyborowski J., Kantorowicz W.)
01.04 – 200, Wywłoka, gm. Łochów (Smoleński T., Zawadzki J.)
11.04 – 400, Modlin, gm. Nowy Dwór Mazowiecki (Kraska R.)

Czernica *Aythya fuligula*

- 07.11 – 238, Nieporęt (Rejmer M.)

Cyraneczka *Anas crecca*

- 26.09 – 282, Popowo Kościelne, gm. Somianka (Rejmer M.)
11.11 – 240, Popowo Kościelne, gm. Somianka (Rejmer M.)

Bielaczek *Mergus albellus*

- 20.03 – 45, Łacha, gm. Serock (Rejmer M.)

Kobuz *Falco subbuteo*

- 25.04 – 17, Kwiatkowo, gm. Chorzele (Murawski M., Antczak K.)

Batalion *Philomachus pugnax*

- 26.04 – 600, Psary, gm. Bielawy, woj. łódzkie (Kleszcz A., Krajewski Ł.)
29.04 – 500, Kuligów, gm. Dąbrówka (Szczepankiewicz E.)

Czajka *Vanellus vanellus*

- 22.09 – 4000, Kępa Kamińska, gm. Słubice (Kozanecki P.)

Siewka złota *Pluvialis apricaria*

- 26.03 – 5000, Przychód, gm. Szreńsk (Antczak K., Murawski M.)
08.04 – 7000, Pomorze, gm. Opinogóra Górna (Pagórski P., Szczypiński P.)
14.11 – 12000, Wierzbowo, gm. Iłowo-Osada (Murawski M., Antczak K.)

Krwawodziób *Tringa totanus*

- 15.06 – 50, Kuligów, gm. Dąbrówka (Sidelnik M.)

Kwokacz *Tringa nebularia*

24.04 – 70, Psary, gm. Bielawy, woj. łódzkie (Kleszcz A., Krajewski Ł.)

Piskliwiec *Actitis hypoleucos*

24.07 – 40, Gniewniewice, gm. Leszno (Sidelnik M.)

Rybitwa białoskrzydła *Chlidonias leucopterus*

04.05 – 430, Kuligów, gm. Dąbrówka (Szczepankiewicz E.)

20.05 – 600, Brzuze, gm. Łochów (Zawadzki J.)

Mewa romańska *Larus michahellis*

30.07 – 180-200, Łubna, gm. Góra Kalwaria (Rycak M.)

Mewa mała *Larus minutus*

01.05 – 98, Dobrzyków, gm. Gąbin (Kozanecki P.)

Żuraw – *Grus grus*

02.10 – 2150 (noclegowisko), dolina Liwca (Kasprzykowski Z.)

02.10 – 1336 (noclegowisko), dolina Orzyca (Szczypiński P.)

Bażant *Phasianus colchicus*

08.12 – 38, Żuków, gm. Grodzisk Mazowiecki (Gawroński J.)

Grzywacz *Columba palumbus*

28.03 – 1000, Jaktorów (Gawroński D. i J.)

05.09 – 1000, Wyszyny Kościelne, gm. Stupsk (Murawski M., Antczak K., Sosnowski S.)

11.09 – 1200, KPN (Gawroński D. i J.)

Siniak *Columba oenas*

27.08 – 200, Wierzbowo, gm. Iłowo, woj. warmińsko-mazurskie (Pagórski P.)

Sierpówka *Streptopelia decaocto*

13.11 – 130, Sierakowo, gm. Przasnysz (Murawski M.)

Kłaskawka *Saxicola torquata*

02.09 – 7, Kraśnicza Wola, gm. Grodzisk Mazowiecki (Wołowik M.)

Kapturka *Sylvia atricapilla*

02.10 – 9, Mława (Szczypiński P.)

Wąsatka *Panurus biarmicus*

03.01 – 20, Wilga (Maniakowski M., Drózd R.)

24.10 – 65, Gutocha, gm. Baranowo (Antczak K., Murawski M.)

Modraszka *Cyanistes caeruleus*

12.09 – 70, Rumoka, gm. Lipowiec Kościelny (Pagórski P.)

Pliszka żółta *Motacilla flava*

12.09 – 130, Czaple, gm. Korytnica (Goławski A.)

Szpak *Sturnus vulgaris*

25.04 – 6500, Warszawa – Zakole Wawerskie (Zwoliński K.)

Kulczyk *Serinus serinus*

07.04 – 28, Sadykierz, gm. Rzeczyca, woj. łódzkie (Kielan Sz.)

Dzwoniec *Carduelis chloris*

30.09 – 420, Ciepła, gm. Orońsko (Stępień Ł.)

17.10 – 300, Głuźek, gm. Wiśniewo (Pagórski P.)

Gil *Pyrrhula pyrrhula*

24.10 – 45, Wierzbowo, gm. Iłowo, woj. warmińsko-mazurskie (Pagórski P.)

Rzepołuch *Carduelis flavirostris*

19.12 – 65, Rumoka, gm. Lipowiec Kościelny (Murawski M., Antczak K.)

Potrzos *Emberiza schoeniclus*

07.01 – 24 (17,5,2), Jaktorów (Gawroński J.)

Trznadel *Emberiza citrinella*

05.12 – 400, Głuźek, gm. Wiśniewo (Antczak K., Murawski M., Sosnowski S.)

Obserwacje gatunków rzadkich**Pelikan kędzierzawy** *Pelecanus crispus*

25.03 – 1, Warszawa Goćław (Lontkowski B.)

Czapla purpurowa *Ardea purpurea*

29.08 – 1, Wyśmierzyce (Sieczak K.)

29.07-02.08 – 1, Kraśnicza Wola, gm. Grodzisk Mazowiecki (Wołowik M.)

Czapla nadobna *Egretta garzetta*

30.07-21.08 – 1, Kuligów, gm. Dąbrówka (Szczepankiewicz E.)

03 i 08.10 – 2, Borów, gm. Bielawy, woj. łódzkie (Kleszcz A., Krajewski)

Ślepowron *Nycticorax nycticorax*

04.09 – 2, Warszawa – Jeziorko Czerniakowskie (Szymański M.)

Łabędź czarny *Cygnus atratus*

12-(13*).09 – 1, zb. Drzewica, gm. Drzewica, woj. łódzkie (Badowski A., Tabor J.)

Łabędź krzykliwy *Cygnus cygnus*

sezon lęgowy – 1 p., Gutocha, gm. Baranowo (Murawski i Antczak 2011)

Gęś tybetańska *Anser indicus*

16.01-19.02 – 1, Warszawa – Wilanów (Chodkiewicz T., i inni)

28.02* – 1, Warszawa – Wilanów (Kojtek B.)

Gęś mała *Anser erythropus*

01.04* – 1, Brzuze, gm. Łochów (Zawadzki J., Smoleński T.)

Bernikła obrożna *Branta bernicla*

28.03 – 1, Młogoszyn, gm. Krzyżanów, woj. łódzkie (Włodarczyk R.)

01.04 – 1, Brzuze, gm. Łochów (Zawadzki J., Smoleński T.)

04.06 – 4, Budy, gm. Brańszczyk (Miciałkiewicz R., Zawadzki J.)

Bernikła rdzawoszyja *Branta ruficollis*

16.10-21.11 – 1, Raszyn (Matyjasiak Ł., Głowacki P.)

28.11* – 1, Raszyn (Zawadzki J.)

Bernikła kanadyjska *Branta canadensis*

01.04 – 1, Brzuze, gm. Łochów (Zawadzki J., Smoleński T.)

15.05 – 2, Nadbiel, gm. Poświętne (Wiewiórko T., Dombrowski A.)

Gęsiówka egipska *Alopochen aegyptiacus*

18.01 – 1, Warszawa – Kanał Bródnowski (Maniakowski M.)

03.03 – 1, Warszawa – Kępa Potocka (Goworek K.)

10 i 19.09 – 1, Nieporęt (Sidelnik M.)

16 i 31.10, 07 i 11.11 – 1, Nieporęt (Rejmer M.)

Karolinka *Aix sponsa*

07.02* – 1, Warszawa – Kępa Potocka (Goworek K.)

09.01-14.03 – 1, Konstancin-Jeziorna (Matyjasiak Ł., Szymański M.)

28.09* – 1, Warszawa – Białoleka (Elas M.)

Mandarynka *Aix galericulata*

11.07 – 1 p. lęgowa, Warszawa – Kanał Piaseczyński (Rejmer M.)

Podgorzałka *Aythya nyroca*

27.03 – 4, Raszyn (Rejmer M., Zawadzki J.)

24.04 – 1, Raszyn (Rejmer M.)

- 19.09 – 2, Borowiec, gm. Nowe Miasto n. Pilicą (Sieczak K.)
25.09 – 2, Jaktorów (Gawroński J.)
17.10 – 1, zb. Domaniów, gm. Przytyk (Tęcza R.)

Szlachar *Mergus serrator*

- 31.01 – 1, Łomianki (Gawroński D. i J.)
27.03 – 2, zb. Zegrzyński (Sidelnik M.)
07.11 – 1, zb. Zegrzyński (Rejmer M.)
13.11 – 2, zb. Domaniów, gm. Przytyk (Chmielewski S.)
14.11 – 2, Raszyn (Zawadzki J.)
29.12 – 2, Warszawa – Młociny (Rejmer M.)

Kania ruda *Milvus milvus*

- 20.03 – 1, Kopaczyska, gm. Baranowo (Murawski M., Antczak K.)
02.04 – 1, Franciszków, gm. Wolanów (Tęcza R.)
23.04 – 1, Buszyce, gm. Baranów (Gawroński J.)
02.06 – 1, Nowy Łuczynów, gm. Kozienice (Mołęda M., Szafranski A.)
13.06 – 1, Prosiénica, gm. Ostrów Maz. (Dmoch A.)
19.06 – 1, Leszno (Gawroński D. i J.)
25.07 – 1, Binduga, gm. Chorzele (Murawski M., Antczak K.)
04.09 – 1, Maurzyce, gm. Zduny, woj. łódzkie (Janiszewski T.)
17.09 – 1, Wierzbowo, gm. Hłowo, woj. warmińsko-mazurskie (Pagórski P.)

Kurhannik *Buteo rufinus*

- 03.06 – 1, Jaktorów (Gawroński D. i J.)

Orlik grubodzioby *Aquila clanga*

- 04-15.08 – 1, Siemienice, gm. Krzyżanów, woj. Łódzkie (Przybyliński T. i inni)
12.09 – 1, Jaktorów (Gawroński D. i J.)

Orzeł przedni *Aquila chrysaetos*

- 05.04 – 1 *juv.*, Rażne, gm. Łochów (Miciałkiewicz R., Mortka K., Zawadzki J.)
08.04 – 1 *juv.*, Rażne, gm. Łochów (Miciałkiewicz R., Zawadzki J.)
19.04 – 1 *juv.*, Rażne, gm. Łochów (Zawadzki J.)

Orzełek *Aquila pennata*

- 03.05 – 1, Kępa, gm. Kotuń (Parapura A.)

Kobczyk *Falco vespertinus*

- 08.05 – 2, Modlin (Olszewski A.)
09.05 – 2, Modlin (Kraska R.)
16.05 – 2, Marianów, gm. Dąbrówka (Lachmann L.)
03.09 – 1, Poszewka, gm. Miedzna (Goławski A.)

- 05.09 – 1, Ulaski Gostomskie, gm. Mogielnica (Tabor J., Kielan Sz., Boguszewski P.)
 05.09 – 1, Jaktorów (Gawrońscy D. i J.)
 10.09 – 1, Sadykierz, gm. Rzeczyca, woj. łódzkie (Kielan Sz.)
 14.09 – 1, Stylągi, gm. Czerwin (Polakowski M.)

Blotniak stepowy *Circus macrourus*

- 01.04 – 1, Sobieszyn, pow. rycki (Materek M.)
 16.09 – 1, Chmielewo, pow. ostrowski (Różycki A.)
 18.09 – 1, Stasiopole, pow. wołomiński (Szczepankiewicz E.)

Szablodziób *Recurvirostra avosetta*

- 02-05.05 – 1, Kępa Kamieńska, gm. Słubice (Kozanecki P.)

Czajka towarzyska *Vanellus gregarius*

- 25-26.09 – 1, Mozolice Duże, gm. Sieciechów (Rejmer M., Malczyk P.)

Dubelt *Gallinago media*

- 08.05 – 1, Siemienice, gm. Krzyżanów (Kleszcz A., Krajewski Ł.)
 15.05 – 1, Modlin, gm. Nowy Dwór Mazowiecki (Sidelnik M., Górny T., Kraska R.)

Bekasik *Lymnocyptes minimus*

- 11.04 – 2, Rudowo, gm. Strzegowo (Szczypiński P.)
 11.04 – 1, Modlin (Kraska R.)
 17.09 – 1, Klimonty, gm. Mordy (Kasprzykowski Z.)
 17.09 – 2, Modlin (Maniakowski M.)
 09.10 – 1, Jarnice, gm. Liw (Michałowski D.)
 23.10 – 1, Borowiec, gm. Nowe Miasto n. Pilicą (Sieczak K.)
 07.11 – 1, Rumoka, gm. Lipowiec Kościelny (Antczak K., Murawski M.)

Mornel *Charadrius morinellus*

- 03-04.09 – 11, Żeleźniki, gm. Miedzna (Gołowski A., Kasprzykowski Z., Waclawik P.)
 05.09 – 15, Wierzbowo, gm. Iłowo-Osada, woj. warmińsko-mazurskie (Antczak K., Murawski M., Sosnowski S.)
 10.09* – 1, Stara Kornica (M. Matyjasiak)
 11.09* – 2, Pułtusk (Dróżdż R., Maniakowski M., Stelmach R.)
 11.09* – 1, Zbroszki, gm. Winnica (Maniakowski M., Stelmach R., Dróżdż R.)
 11.09* – 1, Mostów, gm. Huszlew (Dombrowski A.)
 12.09 – 2, Chmielewo, gm. Wieczfnia Kościelna (Szczypiński P.)

Szlamnik *Limosa lapponica*

- 12, 23.09 – 2, Psary, gm. Bielawy, woj. łódzkie (Musiał T.)
 18.09 – 1, Wola Klasztorna, gm. Sieciechów (Mołęda M.)

Kulik mniejszy *Numenius phaeopus*

05.04 – 1, Modrzejowice, gm. Skaryszew (Stępień Ł., Jóźwik R.)

05.04 – 4, Modlin (Kraska R.)

18.04 – 1, Brzuze, gm. Łochów (Zawadzki J.)

18.04 – 1, Morzyczyn, gm. Sadowne (Michałowski D.)

01.05 – 1, rez. Ławice Brzeskie (Rycak M.)

12.07 – 1, Kuligów, gm. Dąbrówka (Lachmann L.)

04.09 – 1, Maurzyce, gm. Zduny, woj. łódzkie (Janiszewski T.)

08.08 – 2, Podlodów, woj. lubelskie (K. Kasperek)

14.08 – 11, Korytnica (Kozik R.)

Kamusznik *Arenaria interpres*

12.09 – 1 os., Ryki, woj. lubelskie (P. Malik, D. Kozłowski)

Brodziec pławny *Tringa stagnatilis*

07.09 – 1, Psary, gm. Bielawy, woj. łódzkie (Włodarczyk R., Janiszewski T.)

Biegus płaskodzioby *Limicola falcinellus*

05.09 – 1, Brwilno Dolne, gm. Nowy Duninów (Kajzer Z., Rubacha S.)

Biegus rdzawy *Calidris canutus*

23-25.09 – 1, Psary, gm. Bielawy, woj. łódzkie (Musiał T. i K.)

Płatkonóg szydłodzioby *Phalaropus lobatus*

04.09 – 1 *juv.*, Ryki, woj. lubelskie (Matek M.)

Wydrzyk ostrosterny *Stercorarius parasiticus*

05.05 – 1, Skuszew, gm. Wyszków (Kozik R.)

Wydrzyk długosterny *Stercorarius longicaudus*

08-11.09 – 1, Stara Kornica (Lewtak J. i inni)

Rybitwa białowąsa *Chlidonias hybridus*

11.06 – 60-70 par lęgowych, Siemieniczki, gm. Krzyżanów, woj. łódzkie (Janiszewski T., Minias P., Lesner B.)

Rybitwa białoskrzydła *Chlidonias leucopterus*

czerwiec – ok. 30 par lęgowych, Złaków Kościelny, gm. Zduny, woj. łódzkie (Klimczak R., Kałębasiak Ł., Bartos T.)

11.06 – 165 par lęgowych, Siemieniczki, gm. Krzyżanów, woj. łódzkie (Janiszewski T., Minias P., Lesner B.)

19.06 – 12 par lęgowych, Promna (Chmielewski S.)

czerwiec – 1070 par – Dolina Bugu (Dmoch A., Gołowski A., Kasprzykowski Z.)

czerwiec – 160 par, Dolina Dolnej Narwi (Dmoch A., Kasprzykowski Z.)
23.05 – 35 par, Stary Dybów, gm. Poświętne (Wiewiórko T., Stolarz P. i J.)

Włochatka *Aegolius funereus*

03.03-21.04 – 1, Pociecha, gm. Izabelin (Pełowska-Marczak D.)

Uszatka błotna *Asio flammeus*

18.02 – 1, Łosice (Łupiński D.)
luty – 1 martwy, Sochaczew (Kuciński S.)

Żolna *Merops apiaster*

18.07 – 1 para lęgowa, Dąbrowa, gm. Nowe Miasto n. Pilicą (Sieczak K.)
08.06 – 1 para lęgowa, Juniewiczze, gm. Huszlew (Dombrowski A.)
05.09 – 10, Kłudno, gm. Wieniawa (Tęcza R., Stępień Ł.)
26.08 – 30, Borowiec, gm. Nowe Miasto n. Pilicą (Sieczak K.)
13.09 – 23, Brudzewice, gm. Poświętne, woj. łódzkie (Tabor J.)
23.06 – 1, Szydłowo (Szczypiński P.)

Dzięcioł białogrzbisty *Dendrocopos leucotos*

02.04 – 1, Kotuń (Dombrowski A.)
15.04 – 1, Borki, gm. Mrozy (Dombrowski A.)

Dzięcioł zielonosiwy *Picus canus*

28.03 – 1, Pionki (Łukaszewicz M.)
07.05 – 1, Żebrak, gm. Wodynie (Dombrowski A.)
14.05 – 1, Oleksin, gm. Kotuń (Dombrowski A.)

Siwerniak *Anthus spinoletta*

12.01 – 1, Wieliszew (Maniakowski M., Wilk T., Krogulec J.)
14.01 – 2, Wieliszew (Maniakowski M., Chodkiewicz T.)
24.01 – 1, Wieliszew (R. Kraska)

Zniczek *Regulus ignicapillus*

25.03 – 2, rez. Okólny Ług, gm. Policzna (Szafranski A.)
08.04 – 1, Garbatka Biele, gm. Garbatka-Letnisko (Mołęda M.)
17.04 – 1, Wilanów, gm. Warszawa (Kojtek B.)

Zaroślówka *Acrocephalus dumetorum*

05.06 – 1, Turza Wielka, pow. mławski (Antczak K.)

Wójcik *Phylloscopus trochiloides*

29.05-12.06 – 1, Siedlce (Mitrus C. i inni)

Mucholówka białoszyja *Ficedula albicollis*

09.05 – 1, Kopce, gm. Huszlew (Dombrowski A.)

11.05 – 1, Borki, gm. Mrozy (Dombrowski A.)

Dzierzba czarnoczerna *Lanius minor*

12.05 – 1 para, pow. bialski (Krupiński D.)

Czarnowron *Corvus corone*

03.04 – 1, Kępa Oborska, gm. Konstancin-Jeziorna (Matyjasiak Ł.)

Krzyżodziób modrzewiowy *Loxia leucoptera*

05.12* – 2, Raszyn (Miciałkiewicz R.)

Czeczotka tundrowa *Carduelis hornemanni*

27.12 – 1, Izdebnko Kościelne, pow. grodziski (Wierzejski J.)

Obserwacje zweryfikowali i zestawili:

Sławomir Chmielewski, Andrzej Dombrowski i Artur Goławski

Literatura

Murawski M., Antczak K. 2011. *Trzecie stwierdzenie lęgu labędzia krzykliwego Cygnus cygnus na Nizinie Mazowieckiej*. Kulon 16: 115-116 .